

Elektrobus 21 Eb zachráněn. Obohatí muzeum ve Strašicích

29.05 2025 19:37, Libor Hinčica, Autobusy

Muzeum dopravy ve Strašicích na Plzeňsku přivítá nového obyvatele. S majiteli společnosti ČAS-SERVICE a. s. se podařilo dohodnout záchranu unikátního elektrobusu 21 Eb, který byl vyroben v roce 2003 za využití karoserie z trolejbusu Škoda 21 TrACI, a následně sloužil na linkách MHD ve Znojmě.

Vývoj elektrobusu (svého času prezentovaného jako „první český elektrobus“) probíhal za přispění ministerstva průmyslu a obchodu v režii znojemské společnosti ČAS-SERVICE a. s. v úzké kooperaci s Vysokým učením technickým v Brně. Škoda Ostrov pro projekt dodala karoserii trolejbusu 21 TrACI výr. č. 13087 (r. v. 2002) včetně trakční výzbroje a motoru, která byla následně dokončena ve Znojmě. V tomto směru je vhodné zmínit, že často používané označení „Škoda 21 Eb“ je nepřesné, neboť typ nikdy ve svém oficiálním pojmenování jméno „Škoda“ nenesl a Škoda Ostrov na daném projektu kromě splnění úlohy poddodavatele nikterak neparticipovala, stejně tak je ovšem nepřesné i označení „21 Eb“, neboť v technickém průkazu je typ pojmenován jako „21 Tr AC“. V našem článku se však přidržíme zažitého značení s „Eb“.

Pohled do interiéru vozu. Ze snímku jsou dobře rozeznatelné některé z boxů, v nichž byly uloženy trakční baterie. (foto: Libor Hinčica)

Elektrobus 21 Eb byl vybaven nikl-kadmiovými bateriemi (NiCd) od firmy SAFT. Celkem se mělo jednat o 110 článků typu 5STM.180 o kapacitě 180 Ah, které byly rozmístěny v boxech v interiéru vozu. Volba těchto baterií byla dána provozními zkušenostmi s elektrobusy používanými již od roku 1991 v Santa Barbaře v USA.

Obsaditelnost elektrobusu 21 Eb činila 29 sedících a 41 stojících osob, přičemž určitou zajímavostí bylo použití červených laminátových sedaček známých z tramvají Tatra (údajně namontovaných ve snaze snížit hmotnost). Později ale došlo k náhradě za polstrované sedačky z autobusů Karosa. „Marketingový dojezd“ na jedno nabití měl činit až 240 km, nicméně reálné hodnoty obsazeného vozidla byly výrazně nižší a pohybovaly se okolo 80–100 km. Nabíjení probíhalo v areálu dopravce pomocí nabíječky vyvinuté společností EPRONA z Rokytnice nad Jizerou. Vedle společnosti ČAS-SERVICE a. s., firmy EPRONA a Vysokého učení technického v Brně (fakult elektrotechniky a strojního inženýrství) se podíly na vývoji také další subjekty, konkrétně Institut dopravy fakulty strojní Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, Ústav pro výzkum motorových vozidel Praha a společnosti ELIS s. r. o. z Plzně a ČSAD Telnice Servis.

Elektrobus 21 Eb pózuje v areálu dopravce vedle autobusu Karosa ŠL 11, který přivezl (a posléze odvezl) účastníky akce pořádané v červnu 2010 naším časopisem. (foto: Libor Hinčica)

Ve své době šlo o první moderní český elektrobus, takže se projektu věnovala poměrně velká pozornost (na druhé straně většina zpráv z dané doby byla poměrně povrchní a technické detaily či informace o ceně nikdy prozrazeny nebyly). Zákazníky se pro neobvyklý produkt nalézt nepodařilo. Zájem měli sice projevovat například v Rakousku, jenomže zde platil zákaz pro používání nikl-kadmiových baterií v dopravních prostředcích a jiná vhodná alternativa na trhu v dané době nebyla dostupná.

Formálně sloužil elektrobus na linkách městské dopravy ve Znojmě do prosince 2009, kdy došlo k převzetí provozu novým provozovatele (ZDS-PSOTA). Elektrobus byl ale i poté udržován pojízdný, zřejmě poslední větší akcí byla jízda pro fanoušky dopravy ze Znojma do Vranova nad Dyjí a zpět, která byla organizována naším časopisem. Až do letošního roku byl vůz uschován v areálu dopravce na krytém stání a udržován pojízdný. S ohledem na likvidaci již nepoužívaného areálu společnosti ČAS se podařilo dohodnout soukromé osobě převzetí elektrobusu do sbírek Muzea dopravy ve Strašicích. Dne 29. 5. 2025 prošel elektrobus očistou, a následně i evidenční a technickou kontrolou. Následovat bude přeprava do Strašic, kam by se měl dopravit vlastní silou (jako zdroj elektrické energie poslouží dieselový agregát). Strašické muzeum se tak bude moci pyšnit dalším mimořádným unikátem.

Url: Elektrobus 21 Eb zachráněn. Obohatí muzeum ve Strašicích